

Conflicte i Guerra a l'Antiguitat: Documents per a la Recerca

Codi: 44062
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313137 Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana	OT	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Cortadella Morral

Correu electrònic: Jordi.Cortadella@uab.cat

Equip docent

Agustí Alemany Vilamajó

Isaias Arrayas Morales

Daniel Ramon Garcia

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Per seguir aquest mòdul els estudiants hauran de tenir els coneixements relatius a l'Antiguitat propis d'un títol de llicenciat o graduat, preferentment en Història, Arqueologia, Filologia Clàssica / Estudis Clàssics o d'una altra titulació oficial de l'àmbit de les Arts i Humanitats o de les Ciències Socials i Jurídiques.

Objectius

L'objectiu d'aquest mòdul és proporcionar les bases científiques i metodològiques que permetin desenvolupar els coneixements i les competències de l'alumne en l'estudi de la Història Antiga amb vista a la seva dedicació investigadora, docent o professional, amb la finalitat de conèixer i comprendre en la seva diversitat els diferents mètodes, la tradició i l'actualitat científica de l'estudi de l'Antiguitat. La temàtica al voltant de la qual es desenvoluparà aquest objectiu és el conflicte i la violència en l'Antiguitat des d'una perspectiva històrica i arqueològica. A través de l'estudi, compilació, interpretació i comparació de les diferents fonts documentals i de les interpretacions que han generat al llarg de la història, es desenvoluparan les següents línies temàtiques: la guerra en el relat històric; els paisatges de guerra i de conquesta; la relació entre els fets conflictius i el discurs historiogràfic; la dialèctica entre Història i Poder (discurs històric i imperialismes antics); la relació entre la geopolítica i l'etnografia (alteritat i conflicte entre els pobles antics); el tractament de la guerra antiga en els autors moderns (historiografia del conflicte).

Competències

- Analitzar de manera crítica els plantejaments teòrics i metodològics que han guiat fins ara la recerca en prehistòria, història antiga i història medieval.
- Analitzar i sintetitzar informació de manera crítica.
- Analitzar una problemàtica històrica i/o arqueològica concreta enquadrada a la prehistòria, l'antiguitat o l'Edat Mitjana.

- Discutir i contrastar científicament opinions i debats en l'àmbit acadèmic mitjançant la seva exposició pública.
- Exposar correctament, de manera oral o escrita, els resultats de la recerca històrica.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Treballar de manera autònoma, resoldre problemes i prendre decisions.
- Utilitzar les categories i el lèxic característics que s'utilitzen en la recerca i la difusió de la prehistòria, l'antiguitat i l'Edat Mitjana.
- Utilitzar les ciències filològiques auxiliars en l'aproximació a les fonts textuais relatives a períodes i problemes concrets de la història antiga i medieval.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els diferents enfocaments i comprendre les diferències en els plantejaments.
2. Analitzar i sintetitzar informació de manera crítica.
3. Aplicar la informació derivada dels textos de la tradició grecollatina a la recerca historicoarqueològica relativa al món antic i medieval.
4. Avaluar críticament la idoneïtat de les diferents eines instrumentals necessàries per a la recerca en arqueologia i història antiga.
5. Dissenyar o planificar accions de recerca i gestionar i sintetitzar la informació adequada.
6. Emprar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació associat a l'arqueologia i a la història antiga i medieval.
7. Fer presentacions idònies del material gestionat o generat i dels resultats obtinguts.
8. Plantejar i solucionar problemes i interpretar les causes dels processos històrics.
9. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
10. Relacionar els enfocaments teòrics amb el context històric del qual sorgeixen i amb els mètodes de recerca.
11. Sistematitzar dades de la documentació textual o arqueològica i de la tradició científica al voltant de temes relacionats amb la història antiga.
12. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
13. Treballar de manera autònoma, resoldre problemes i prendre decisions.
14. Valorar en la seva diversitat les diferents metodologies, la tradició i l'actualitat científica.

Continguts

- El tractament de la guerra antiga en els autors moderns (historiografia del conflicte).
- La dialèctica entre Història i Poder en la lírica grega arcaica i l'èpica romana.
- Els paisatges de guerra i de conquesta: impacte les guerres arran de la conquesta d'Orient per part de Roma.
- La guerra en el relat històric: anàlisi filològica i *realia* de tres conflictes (Batalla de Qadesh, batalla de Mantinea, expedició de Flavi Arrià contra els alans).

Metodologia

Activitats dirigides: classes teòriques, presentació pública de treballs, seminaris de discussió de textos, estudi i discussió de fonts documentals i arqueològiques.

Activitats supervisades: tutories i realització d'exercicis pautats d'aprenentatge (individuals o en grups reduïts).

Activitats autònomes: recerca de documentació, lectura de textos, redacció de treballs, estudi.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
El tractament de la guerra antiga en els autors moderns (historiografia del conflicte)	10,5	0,42	1, 7, 8, 10, 12, 13, 14
Els paisatges de guerra i de conquesta: impacte les guerres arran de la conquesta d'Orient per part de Roma.	9	0,36	2, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12
La dialèctica entre Història i Poder en la lírica grega arcaica i l'èpica romana.	9	0,36	2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 12
La guerra en el relat històric: anàlisi filològica i realia de tres conflictes (Batalla de Qadesh, batalla de Mantinea, expedició de Flavi Arrià contra els alans).	9	0,36	2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 12
Tipus: Supervisades			
Tutories i realització d'exercicis pautats d'aprenentatge (individuals o en grups reduïts).	37,5	1,5	9, 10, 12, 14
Tipus: Autònomes			
Recerca de documentació, lectura de textos, redacció de treballs, estudi.	75	3	9, 10, 12, 14

Avaluació

Els alumnes, sota la supervisió dels professors del mòdul, realitzaran dos treballs sobre una mateixa temàtica: un enfocant més desde la perspectiva històrica, i l'altre des de la seva derivada filològica.

La síntesi d'aquest dos enfocaments sobre un mateix tema s'exposarà en un Workshop organitzat pels mateixos estudiants.

El Workshop es caracteritza per la recerca i el treball en equip que, en el seu aspecte extern, es distingeix per la recollida (de forma sistematitzada) de material especialitzat d'acord amb el tema tractat, tenint com a fi l'elaboració d'un producte tangible en forma de conclusions. En ell s'emfatitza la solució de problemes, i es requereix la participació activa dels assistents.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exposició de resultats en un Workshop	30	0	0	2, 3, 5, 7, 11
Realització de treballs i exercicis específics d'àmbit filològic	34	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Realització de treballs i exercicis específics d'àmbit històric	34	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

Bibliografia

Accame, S. (1946): *Il dominio romano in Grecia dalla guerra acaica ad Augusto*. Roma.

Bieler, L. (1972). "La época de Augusto" i "Virgilio", en *Id., Historia de la literatura romana*. Madrid, 1972, pp. 175 - 185 i 185- 212.

Canali de rossi, F. (1997): *Le ambascerie dal mondo Greco a Roma in età repubblicana*. Roma.

Cavillier, G. (2007). *La bataglia di Qadesh. Ramesse II alla conquista dell'Asia. Fra mito, storia e strategia*. Torino.

De Souza, Ph. (ed.), 2009: *La guerra en el mundo antiguo*. Madrid.

Harris, W. v, 1989: *Guerra e imperialismo en la Roma repubblicana, 327-70 a.C.* Madrid.

Hodkinson, S.J.; Powell, A. (eds.) (2006). *Sparta and War*, Swansea.

Ivon Garlan, I. 2003: *La guerra en la Antigüedad*. Madrid.

Rodríguez Adrados, F. (ed.) (1980), *Lírica griega arcaica : poemas corales y monódicos, 700-300 a.C.* Madrid.

Saxtorph, N.M.; Tortzen, C.G. (2002). "Acies contra Alanos: Arrian on Military Tactics". A Ascani, K. *et al.* (eds.) *Ancient History Matters. Studies Presented to Jens Erik Skydsgaard on His Seventieth Birthday* (Analecta Romana Instituti Danici, Suppl. 30). Roma, p. 221-226.